

Τάσεις του Επιχειρείν

Εξαγωγές

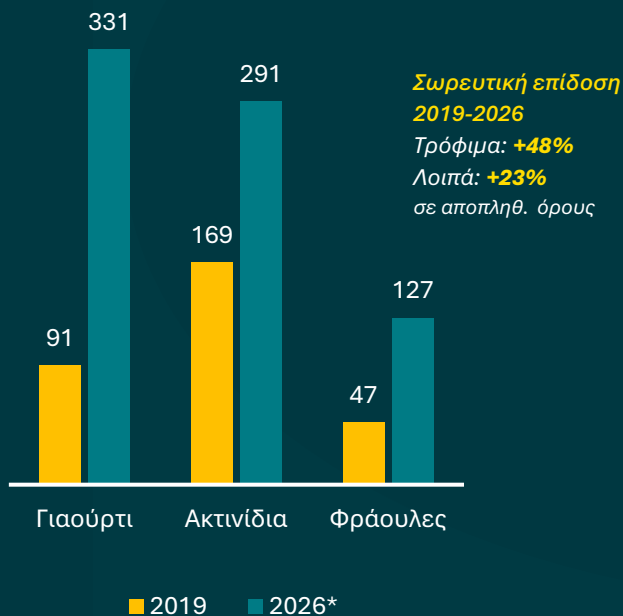
1^ο εξάμηνο 2026



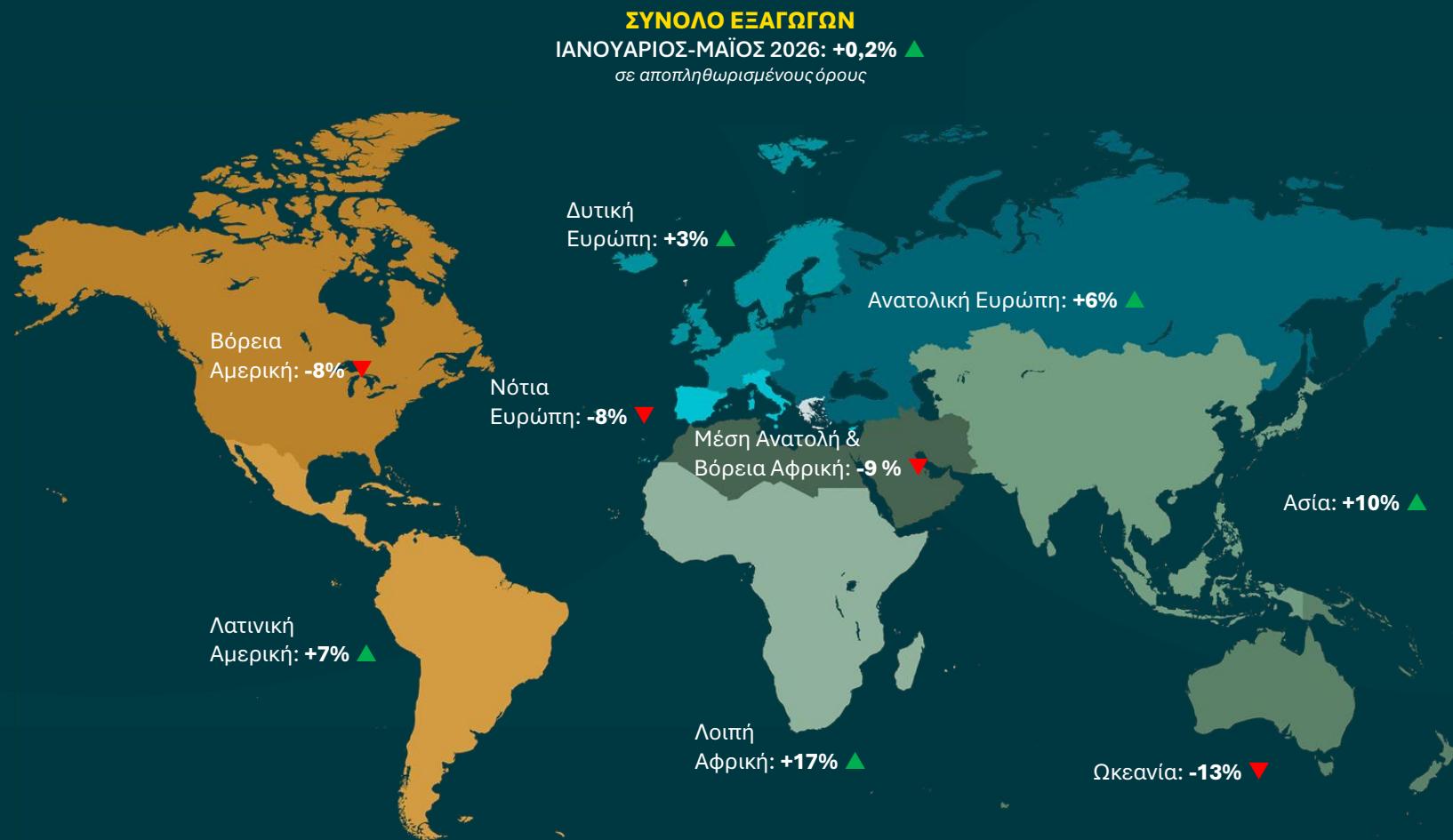
Ευρώπη και τρόφιμα κρατούν τις ελληνικές εξαγωγές σε θετική τροχιά

Τρία τρόφιμα, τρεις διαφορετικές στρατηγικές εξαγωγικής ανάπτυξης

Ελληνικές εξαγωγές
σε χιλιάδες τόνους



Δυτική και Ανατολική Ευρώπη αντισταθμίζουν τις γεωπολιτικές και δασμολογικές πιέσεις σε Μέση Ανατολή και Βόρεια Αμερική



Ο ρυθμός ανάπτυξης των ελληνικών εξαγωγών κατά το 1^ο πεντάμηνο του 2026 περιορίστηκε στο 0,2% (σε αποπληθωρισμένους όρους), περίπου στο $\frac{1}{10}$ της μέσης ετήσιας επίδοσης της προηγούμενης τριετίας, ενώ η **θετική μεταβολή στηρίχθηκε σε λιγότερους κλάδους και αγορές**. Δύο ήταν οι πυλώνες που λειτούργησαν ως σταθεροποιητές: Η **Ευρώπη** προσέφερε την κύρια ώθηση σε επίπεδο αγορών (+0,9 π.μ.), διατηρώντας το ρόλο της ως βάση ανάπτυξης των ελληνικών εξαγωγών, ενώ τα **τρόφιμα** ξεχώρισαν σε επίπεδο κλάδων (+1,8 π.μ.), αντισταθμίζοντας την αρνητική επίδοση κυρίως των ορυκτών, των υφασμάτων και του ελαιόλαδου.

Η **νέα bottom-up μεθοδολογία** μας, αποσυνθέτοντας τις εξαγωγικές ροές ανά προϊόν, χώρα, όγκο και τιμή και συγκρίνοντάς τις με των Ευρωπαίων ανταγωνιστών, αποκαλύπτει ότι η ασθενής συνολική εικόνα αντανακλά κυρίως το πιεστικό εξωτερικό περιβάλλον. Η Ελλάδα **αύξησε ή διατήρησε το μερίδιό** της σε 7 από τις 9 γεωγραφικές περιοχές και σε 9 από τους 11 κλάδους, ενώ το συνολικό μερίδιό της στις ευρωπαϊκές εξαγωγές αυξήθηκε σε 0,59%, από 0,56% έναν χρόνο νωρίτερα. Ακόμη και στη Β. Αμερική, όπου οι ελληνικές εξαγωγές μειώθηκαν, η πτώση ήταν μικρότερη από των Ευρωπαίων ανταγωνιστών. Επομένως, η βάση της τρέχουσας ανάπτυξης είναι στενή, αλλά η **σχετική υπεραπόδοση της Ελλάδας είναι ευρεία**.

Η **ωρίμανση της ελληνικής εξωστρέφειας** αποτυπώνεται χαρακτηριστικά στους **τρεις βασικούς κινητήρες ανάπτυξης των τροφίμων – το γιαούρτι, τα ακτινίδια και τις φράουλες** – οι οποίοι συνεισέφεραν τα $\frac{3}{4}$ της ανόδου των εξαγωγών του κλάδου και τα $\frac{2}{3}$ της αύξησης του μεριδίου του στην Ευρώπη. Κοινό αποτέλεσμα είναι τα ισχυρά κέρδη όγκων και μεριδίων· ο **μηχανισμός, όμως, διαφέρει ουσιαστικά** ανά προϊόν:

- Το **γιαούρτι** ακολουθεί **στρατηγική εμβάθυνσης**: εδραιώνεται σε λίγες ώριμες αγορές της Δυτικής και Νότιας Ευρώπης, αυξάνοντας θεαματικά όγκους και μερίδια, χωρίς να χάνει τη διαφοροποιημένη τοποθέτησή του. Παρά τον υπερτριπλασιασμό του όγκου εξαγωγών την τελευταία δετία και το κέρδος μεριδίου έναντι ευρωπαϊών εξαγωγών (από 7% σε 20%), διατηρεί σημαντικό premium τιμής της τάξης του 30% έναντι ευρωπαϊών ανταγωνιστών. Έτσι αποδεικνύει ότι η αύξηση κλίμακα μπορεί να συνδυαστεί με υψηλή αξία.
- Το **ακτινίδιο** ακολουθεί την αντίθετη διαδρομή: **διευρύνει επιθετικά τη γεωγραφική του παρουσία**, περιορίζει την εξάρτηση από την Ιταλία (η οποία φαίνεται να λειτουργούσε ως ενδιάμεσος εμπορικός κόμβος), και αποκτά πιο άμεση πρόσβαση σε νέες αγορές. Η στρατηγική αυτή αποδίδει σε όγκους και μερίδια (30% των ευρωπαϊκών εξαγωγών, από 24% το 2019), αλλά στηρίζεται ακόμη σε χαμηλή σχετική τιμή. Το επόμενο βήμα είναι η μετατροπή της διεθνούς διείσδυσης σε μεγαλύτερη εμπορική αξία.
- Η **φράουλα συνδυάζει τα δύο πρότυπα**: αυξάνει μερίδια σε Ανατολική και Δυτική Ευρώπη (από 30% σε 60%, και από 2% σε 10%, αντίστοιχα), ενώ ταυτόχρονα συγκλίνει προς τις τιμές των ανταγωνιστών. Η επόμενη φάση απαιτεί premium τιμολόγηση στην Ανατολική Ευρώπη και αναπαραγωγή της επιτυχίας της ελληνικής φράουλας στην αγορά της Γερμανίας (21% μερίδιο έναντι Ευρωπαίων ανταγωνιστών) σε νέες δυτικές αγορές.

Το ευρύτερο συμπέρασμα είναι ότι δεν χρειάζονται όλοι οι εξαγωγείς περισσότερες αγορές ή μεγαλύτερους όγκους, **χρειάζονται να λύσουν τον περιορισμό που τους κρατά από το επόμενο στάδιο ανάπτυξης**. Για άλλους ο δεσμευτικός περιορισμός είναι η πρόσβαση, για άλλους η κλίμακα και για άλλους η αξία που καρπώνονται από την παρουσία τους στις διεθνείς αγορές. Ακριβώς αυτή τη διάγνωση επιτρέπει η **νέα μεθοδολογία**. Μέσω επεξεργασίας περισσότερων από 3 εκατ. παρατηρήσεων ανά μήνα για Ελλάδα και Ευρώπη (μέχρι τώρα πάνω από 250 εκατ. παρατηρήσεις στο τρέχον δείγμα 2019-2026, δηλαδή δυνητικούς συνδυασμούς προϊόντων και χωρών για αξία και όγκο) διακρίνει την ανάπτυξη μέσω premium από τη διείσδυση μέσω χαμηλής τιμής, την εδραίωση από τις συγκυριακές ροές και τη γεωγραφική διαφοροποίηση από την εξάρτηση. Αποκτώντας τη δυνατότητα να δούμε πίσω από το «πέπλο» της συνολικής επίδοσης, μετατρέπουμε τη μέτρηση των εξαγωγών από άσκηση καταγραφής σε **εργαλείο πληροφόρησης για την επιλογή επιχειρηματικών στρατηγικών και στοχευμένων παρεμβάσεων της Πολιτείας**. Η δυνατότητα αυτή είναι **ιδιαίτερα κρίσιμη για την Ελλάδα**, καθώς η ακόμη σχετικά ρηχή εξαγωγική της βάση εμφανίζει έντονη κινητικότητα και σταδιακή ωρίμανση, διεισδύοντας σε νέες αγορές και εδραιώνοντας τη θέση της στις υφιστάμενες μέσω αυξανόμενων μεριδίων.

Παρά την επιβράδυνση υπό τη γεωπολιτική πίεση, οι ελληνικές εξαγωγές παραμένουν σε θετικό έδαφος με πυλώνες τα τρόφιμα και τις ευρωπαϊκές αγορές



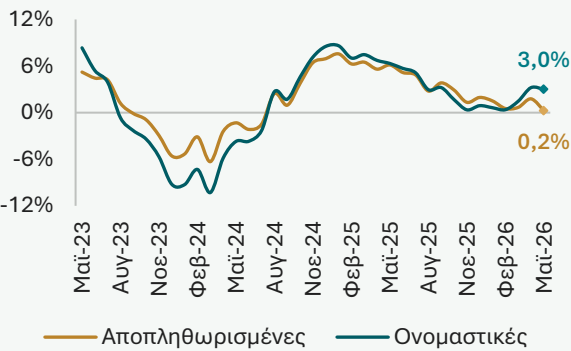
Οι ελληνικές εξαγωγές^[1], παρά την περαιτέρω επιβράδυνση υπό την πίεση της γεωπολιτικής έντασης, διατήρησαν θετικό ρυθμό ανάπτυξης στο 1ο πεντάμηνο 2026 (+0,2%, από +1,9% το 2ο εξάμηνο του 2025, σε αποπληθωρισμένους όρους).

Ωστόσο, παρατηρούμε δύο ανησυχητικές ενδείξεις στο εν λόγω διάστημα: (i) ο όγκος εξαγωγών κινείται με το ένα δέκατο του ρυθμού ανάπτυξης της προηγούμενης τριετίας και (ii) είναι εμφανής η συρρίκνωση της βάσης στήριξης σε επίπεδο κλάδων και αγορών. Συγκεκριμένα:

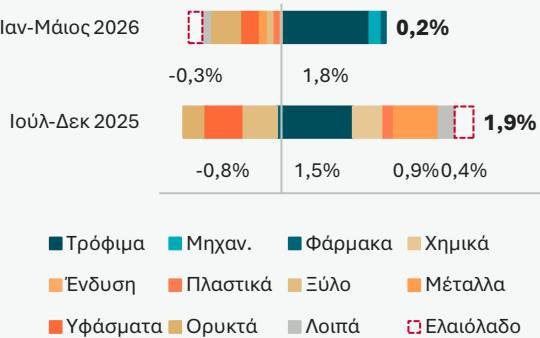
- Ο κλάδος τροφίμων λειτούργησε ως επιταχυντής, συνεισφέροντας 1,8 π.μ.^[2], ενώ από λοιπούς κλάδους μόνο μηχανήματα και φάρμακα κινήθηκαν ανοδικά (με αθροιστική συνεισφορά 0,3 π.μ.). Οι θετικές αυτές συνεισφορές αντισταθμίστηκαν σχεδόν πλήρως από την αρνητική επίδοση κυρίως των ορυκτών, των υφασμάτων και του ελαιόλαδου.
- Η Ευρώπη προσέφερε την κύρια ώθηση σε επίπεδο αγορών, συνεισφέροντας 0,9 π.μ.^[2], διατηρώντας το ρόλο της ως πυλώνα ανάπτυξης των ελληνικών εξαγωγών με μέση ετήσια συνεισφορά 3,3 π.μ. την περίοδο 20019-2025. Η ταχεία ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών στην Ευρώπη βρήκε έρεισμα στην κάλυψη κενών της παγκόσμιας εφοδιαστικής αλυσίδας λόγω των κρίσεων της περιόδου 2020-2023 (πανδημία, πόλεμος Ουκρανίας), με την Ελλάδα να κερδίζει μερίδια στις αγορές αυτές. Ωστόσο, με την ομαλοποίηση της εφοδιαστικής αλυσίδας (2023), η εικόνα των ευρωπαϊκών αγορών διχάστηκε. Στη Νότια Ευρώπη παρατηρείται τάση επαναφοράς στα προ-κρίσης μερίδια (αρνητική συνεισφορά 1,5 π.μ. το 1ο πεντάμηνο), φανερώνοντας πιο παροδικές εμπορικές σχέσεις και κυριαρχία βραχύτερων παραγγελιών. Στον αντίποδα, στη Δυτική και Ανατολική Ευρώπη η διείσδυση των ελληνικών εξαγωγών συνεχίζεται (+2,5 π.μ. αθροιστικά). Αυτό αντανακλά ότι οι μεγάλες οργανωμένες αλυσίδες της Δύσης, εφόσον προσπεραστούν τα αρχικά εμπόδια εισόδου οδηγούν σε πιο σταθερές σχέσεις, ενώ η «ανατολική» εφοδιαστική αλυσίδα φαίνεται να έχει περιορισμένα περιθώρια επιστροφής σε προ-ουκρανικής κρίσης κατάσταση.

Καθώς το σύνθετο περιβάλλον απαιτεί έγκαιρο εντοπισμό των τάσεων και των δυνάμεων που τις οδηγούν, προχωρήσαμε σε μία υψηλότερου βάθους μεθοδολογική προσέγγιση των ελληνικών εξαγωγών σε αποπληθωρισμένους όρους, με πλήρη αποσύνθεση ροών, όγκων και τιμών σε επίπεδο προϊόντος και χώρας (δείτε παράρτημα για αναλυτική μεθοδολογία).

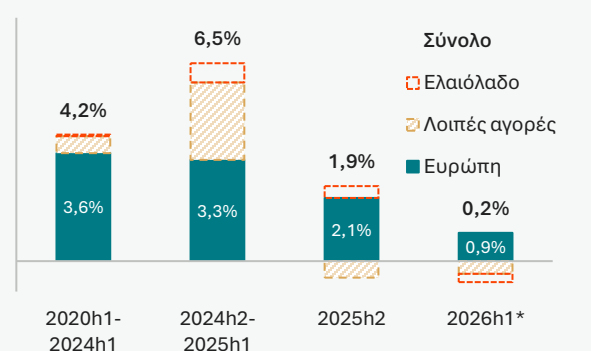
Ελληνικές εξαγωγές αγαθών^[1]
ετήσιος ρυθμός μεταβολής σε αποπληθωρισμένους όρους
(κινητός μέσος όρος 6 μηνών)



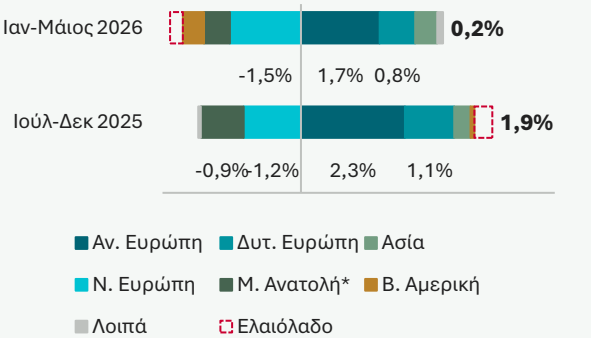
Συνεισφορά κλάδων στη μεταβολή των εξαγωγών^[1]
ετήσιος ρυθμός μεταβολής σε αποπληθωρισμένους όρους



Διαχρονική συνεισφορά ευρωπαϊκών αγορών στις ελληνικές εξαγωγές
[xxxxx]



Συνεισφορά αγορών στη μεταβολή των εξαγωγών^[1]
ετήσιος ρυθμός μεταβολής σε αποπληθωρισμένους όρους



[1] Για τους σκοπούς της ανάλυσης εξετάζονται εξαγωγές αγαθών εκτός ενέργειας και εμπιστευτικών ή αδιευκρίνιστων κωδικών, και ο υπολογισμός των εξαγωγών σε αποπληθωρισμένους όρους έχει γίνει με χρήση του έτους 2019 ως έτους βάσης.
[2] Από τη συγκεκριμένη συνεισφορά εξαιρείται το ελαιόλαδο, το οποίο εξετάζεται χωριστά, λόγω έντονης επίδρασής του (με αρνητική συνεισφορά -0,3 π.μ. το 1ο πεντάμηνο 2026 (από +1,9 π.μ. το 2ο εξάμηνο 2025)).
* Συμπεριλαμβανομένης της Βόρειας Αφρικής
Πηγές: Eurostat, Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Η βαθύτερη ανάλυση αναδεικνύει την πίεση από τη Μέση Ανατολή και τις ΗΠΑ

Καθώς η βάση στήριξης των ελληνικών εξαγωγών συρρικνώθηκε, η περαιτέρω διερεύνηση των τάσεων που συνετέλεσαν στη διαμόρφωση της επίδοσης του 1^{ου} πενταμήνου αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Αξιοποιώντας μάλιστα τις **αυξημένες δυνατότητες της νέας μεθοδολογίας**, μπορούμε να εμβαθύνουμε την ανάλυση σε επίπεδο αγορών και προϊόντων.

Όσον αφορά τον πυλώνα των ευρωπαϊκών αγορών, η υψηλότερη επίδοση το 1^ο πεντάμηνο του 2026 σημειώθηκε στην **Ανατολική Ευρώπη** (+6% ετησίως, σε αποπληθωρισμένους όρους), με τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία να συνεισφέρουν από κοινού 8,6 π.μ. στην άνοδο και μάλιστα με ευρεία βάση στήριξης (αύξηση σε περίπου 55 από τα 185 εξαταζόμενα προϊόντα). Στη Δυτική Ευρώπη (+3%) την άνοδο οδήγησαν οι αγορές Γερμανίας και Αυστρίας (συνεισφέρουν 3,4 π.μ.), με τα τρόφιμα και τα φάρμακα να καταγράφουν τις θετικότερες συνεισφορές.

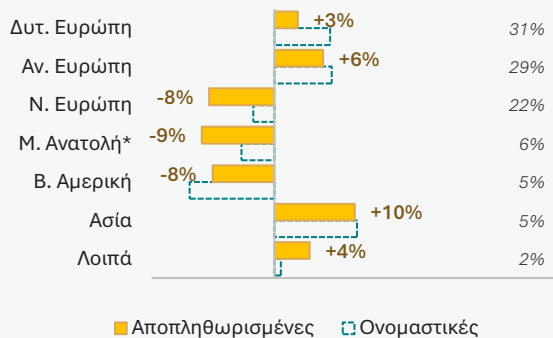
Στις δευτερεύουσες αγορές, ξεχωρίζει η **Ασία** με άνοδο της τάξης του 10% και ευρεία κλαδική στήριξη (ανοδικοί οι 8 από τους 11 κλάδους). Στον αντίποδα, η χαμηλότερη επίδοσή σημειώθηκε σε προορισμούς της **Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής (MENA)** και της **Βόρειας Αμερικής** (πτώση της τάξης του 8-9% σε αποπληθωρισμένους όρους), υπό το βάρος της συνεχιζόμενης γεωπολιτικής έντασης και της δασμολογικής πολιτικής των ΗΠΑ αντίστοιχα.

Σε επίπεδο κλάδων, τα **τρόφιμα** αποτέλεσαν τον βασικό μοχλό της θετικής επίδοσης του πενταμήνου, καταγράφοντας πραγματική άνοδο περίπου 6%. Ωστόσο, η νέα ανάλυση αναδεικνύει ότι η ανάπτυξη του κλάδου ήταν έντονα συγκεντρωμένη: μόλις **35 από τα 68** εξαταζόμενα προϊόντα κινήθηκαν ανοδικά, ενώ το **γιαούρτι** (+38%), τα **ακτινίδια** (+32%) και οι **φράουλες** (+25%) συνεισέφεραν περίπου τα ¾ της συνολικής αύξησης των εξαγωγών τροφίμων. Τα προϊόντα αυτά αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα ισχυρής εξαγωγικής δυναμικής και εξετάζονται αναλυτικότερα στη συνέχεια της μελέτης. Αντίθετα, εκτός από το ελαιόλαδο, έντονα πτωτικές τάσεις κατέγραψαν οι κομπόστες και το αρνίσιο κρέας.

Στους υπόλοιπους κλάδους, αξίζει να σημειωθεί ότι, παρά τη συνολικά αναιμική επίδοση των **μετάλλων**, θετικά διαφοροποιήθηκαν οι **σωλήνες χάλυβα** και το **αλουμίνιο**.

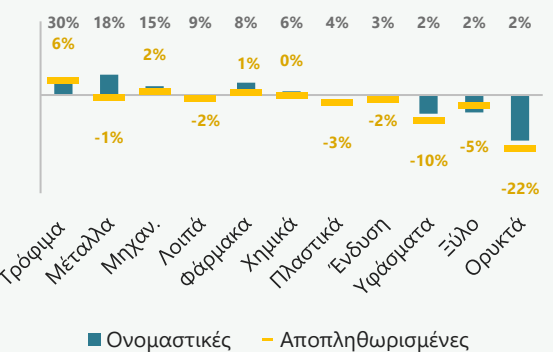
Επιδόσεις περιφερειακών αγορών

ετήσια επίδοση περιόδου Ιανουάριος-Μάιος 2026 στο δεξιό μέρος του γραφήματος εμφανίζεται το μερίδιο κάθε αγοράς στις ονομαστικές εξαγωγές της περιόδου



Επιδόσεις βασικών κλάδων

ετήσια επίδοση περιόδου Ιανουαρίου-Μαΐου 2026 στο άνω μέρος του γραφήματος εμφανίζεται το μερίδιο κάθε κλάδου στις ονομαστικές εξαγωγές της περιόδου



Ειδικά χαρακτηριστικά 10 κύριων χωρών

επιδόσεις περιόδου Ιαν-Μαΐου 2026 (έναντι 2025), κατάταξη βάσει αριθμού ανοδικών κλάδων

Χώρες	Ανοδικά προϊόντα (στα 185)	Μεγαλύτερη απόλυτη μεταβολή	Μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή
Βουλγαρία	57	LED ^[1]	Προϊόντα Σιδήρου
Ρουμανία	54	LED ^[1]	Σωλήνες χάλυβα
Κύπρος	52	Ηλ. μέτρα	Μανταρίνια
Γερμανία	43	Αλουμίνιο	Λιπάσματα
Ισπανία	42	Ακτινίδια	Ηλεκτρογενήτριες
Γαλλία	40	Ηλ. αγωγοί	Μανταρίνια
Πολωνία	39	Ηλ. αγωγοί	Ηλ. αγωγοί
ΗΒ	36	Σωλήνες χάλυβα	Σωλήνες χάλυβα
Ιταλία	35	Γιαούρτι	Αγγούρια
ΗΠΑ	24	Σύνδεσμοι ηλ. Κυκλ.	Ζωοτροφές

Ειδικά χαρακτηριστικά 10 κύριων προϊόντων

επιδόσεις περιόδου Ιαν-Μαΐου 2026 (έναντι 2025), κατάταξη

Προϊόντα	Ανοδικές χώρες (στις 232)	Μεγαλύτερη απόλυτη μεταβολή	Μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή
Γιαούρτι	47	Ιταλία	Μαυροβούνιο
Αλουμίνιο	42	Γερμανία	Φιλιππίνες
Ακτινίδια	41	Ισπανία	Τυνησία
Φέτα	36	Ιταλία	Τουρκία
Ελιές	35	Πολωνία	Νότια Κορέα
Ελαιόλαδο	33	Ισπανία	Τουρκία
Καπνός	25	Ιαπωνία	Τυνησία
Χαλκός	21	Αλγερία	Μαυροβούνιο
Ηλ. αγωγοί	15	Πολωνία	Σερβία
Φρέσκα ψάρια	15	Πορτογαλία	Ελβετία

[1] Οι ελληνικές εξαγωγές LED συνοδεύονται από ενίσχυση σχετικών εισαγωγών, δημιουργώντας υποψίες ότι μέρος της ανόδου ίσως αφορά επανεξαγωγές.

* Συμπεριλαμβανομένης της Βόρειας Αφρικής

Πηγές: Eurostat, Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Παρά τις εξωτερικές πιέσεις, οι ελληνικές εξαγωγές ενισχύουν τη σχετική θέση τους έναντι του ευρωπαϊκού ανταγωνισμού



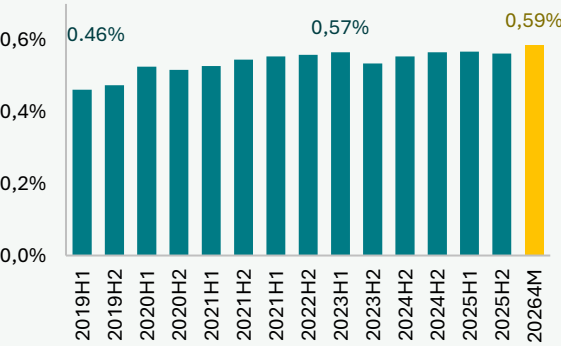
Αξιοσημείωτο είναι το εύρημα ότι στα πλαίσια της δύσκολης διεθνούς συγκυρίας, οι ελληνικές εξαγωγές κινήθηκαν πιο δυναμικά συγκριτικά με τον ευρωπαϊκό ανταγωνισμό, με αποτέλεσμα το **μερίδιο** των ελληνικών προϊόντων στις ευρωπαϊκές εξαγωγές **να ενισχυθεί** στο 0,59% το πρώτο τετράμηνο του 2026, από 0,56% την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Η υπεραπόδοση αυτή συνάδει με την **ανθεκτικότητα των εξαγωγικών παραγγελιών**, με το σχετικό δείκτη κατά το 1^ο εξάμηνο 2026 να κινείται 3 μονάδες υψηλότερα από το μακροχρόνιο μέσο όρο του, έναντι 7 μονάδες χαμηλότερα για την Ευρώπη.

Εμβαθύνοντας στην πορεία του μεριδίου ανά κλάδο και περιοχή διαπιστώνεται σημαντική **ευρύτητα στη βελτίωση της σχετικής θέσης** των ελληνικών προϊόντων στην Ευρώπη. Πέρα από τις ανοδικές επιδόσεις, ξεχωρίζουν ανθεκτικοί κλάδοι και περιοχές όπου η επίδοση της Ελλάδας ήταν λιγότερο αδύναμη έναντι των ευρωπαϊών ανταγωνιστών της. Ειδικότερα:

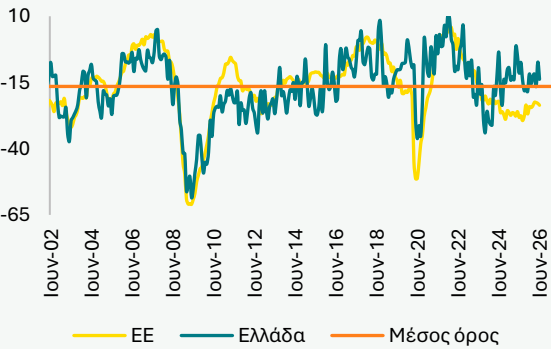
- Σε επίπεδο αγορών, **7 από τις 9 περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση ή σταθερότητα μεριδίου**. Η μεγαλύτερη ενίσχυση εντοπίζεται στις ανοδικές σε όγκο αγορές **Ανατολικής και Δυτικής Ευρώπης** (+0,04 και +0,03 π.μ. αντίστοιχα), καθώς και στη **Βόρεια Αμερική** (+0,04 π.μ.), φανερώνοντας υψηλότερη αντοχή των ελληνικών προϊόντων στις δασμολογικές πιέσεις.
- Σε επίπεδο κλάδων, **9 στους 11 κλάδους κατέγραψαν αύξηση ή σταθερότητα μεριδίου**. Την **ισχυρότερη άνοδο σημείωσαν τα τρόφιμα** (+0,14 π.μ., σε 1,67%, από 1,53%), επιβεβαιώνοντας τη δυναμική τους, η οποία μάλιστα διατηρείται σε όλη την περίοδο διαταραχών τα τελευταία έτη (μερίδιο 1,2% το 2019, πριν την πανδημία). Ακολούθησαν τα ανοδικά σε όγκο φάρμακα (+0,11 π.μ.), ενώ ένδυση και χημικά κινήθηκαν λιγότερο περιοριστικά έναντι της Ευρώπης, ενισχύοντας ελαφρώς τα μερίδιά τους.

Αναγνωρίζοντας τη σημασία του κλάδου τροφίμων για τις ελληνικές εξαγωγές και τη θέση τους στην Ευρώπη, αξίζει η βαθύτερη διερεύνηση της ανταγωνιστικότητας των 3 προϊόντων που ξεχώρισαν ως βασικοί οδηγοί της ανόδου, δηλαδή **το γιαούρτι, τα ακτινίδια και τις φράουλες**. Τα προϊόντα αυτά συνεισέφεραν ¾ της ανόδου εξαγωγών τροφίμων και ⅔ της ανόδου μεριδίου του κλάδου στην Ευρώπη τους πρώτους μήνες του 2026.

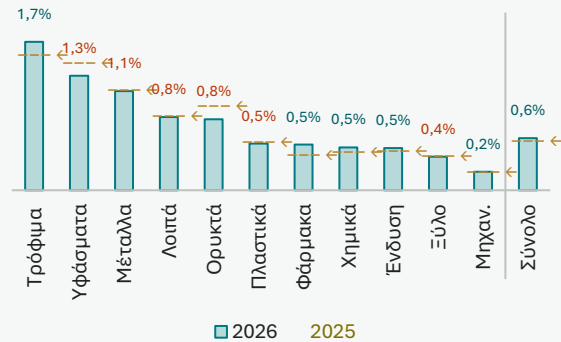
Μερίδιο^[1] στις ευρωπαϊκές εξαγωγές
σε ονομαστικούς όρους, περίοδος



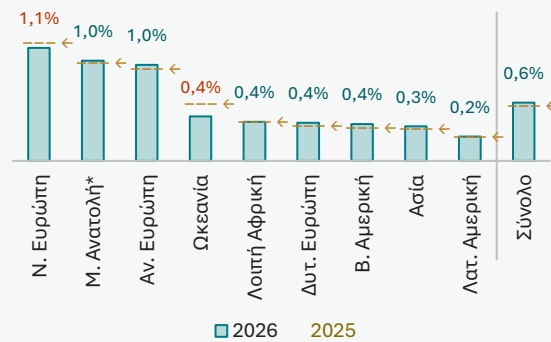
Δείκτης εξαγωγικών παραγγελιών



Μερίδιο^[1] βασικών κλάδων στις ευρωπαϊκές εξαγωγές
σε ονομαστικούς όρους, περίοδος Ιανουαρίου-Απριλίου 2026



Μερίδιο^[1] ευρύτερων αγορών στις ευρωπαϊκές εξαγωγές
σε ονομαστικούς όρους, περίοδος Ιανουαρίου-Απριλίου 2026



[1] Μερίδιο των ελληνικών προϊόντων στις ευρωπαϊκές εξαγωγές, υπολογισμένο σε ονομαστικούς όρους.

* Συμπεριλαμβανομένης της Βόρειας Αφρικής

Πηγές: Eurostat, Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Γιαούρτι:

Ταχεία διείσδυση με διατήρηση του premium τιμής

Το ελληνικό γιαούρτι έχει εξελιχθεί από σχετικά περιορισμένη εξαγωγική κατηγορία σε έναν από τους πλέον δυναμικούς πυλώνες των ελληνικών τροφίμων. Μεταξύ 2019 και 2026, ο **όγκος των εξαγωγών του υπερτριπλασιάστηκε**, από 91 χιλ. σε άνω των 300 χιλ. τόνων^[1]. Σχεδόν το σύνολο της αύξησης προήλθε από τη **Δυτική και τη Νότια Ευρώπη**, οι οποίες απορρόφησαν το 97% των πρόσθετων όγκων και αναπτύχθηκαν παράλληλα με μέσο ετήσιο ρυθμό περίπου 20%.

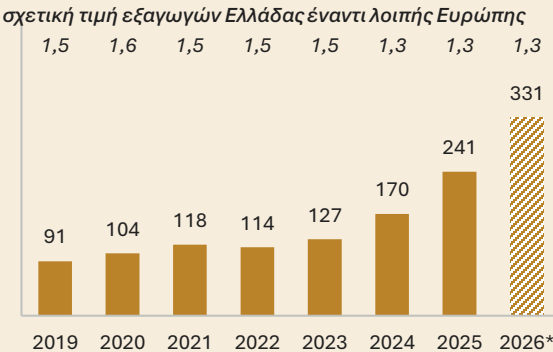
Η αύξηση αυτή ήταν **4 φορές ταχύτερη** από την αντίστοιχη των συνολικών ευρωπαϊκών εξαγωγών γιαουρτιού, οι οποίες ενισχύθηκαν κατά περίπου 5% ετησίως. Ως αποτέλεσμα, το μερίδιο της Ελλάδας στις ευρωπαϊκές εξαγωγές γιαουρτιού αυξήθηκε σε 20% το 2026, από μόλις 7% το 2019. Την ίδια περίοδο, το μερίδιο της Γερμανίας, της παραδοσιακά ηγετικής εξαγωγικής χώρας, περιορίστηκε σε 24% από 38%, με υποχώρηση όγκων της τάξης του 2% ετησίως. Έτσι, η Ελλάδα έχει πλέον προσεγγίσει αισθητά την κορυφή της ευρωπαϊκής αγοράς.

Υψηλότερη σημασία από την ταχύτητα της επέκτασης έχει ο τρόπος με τον οποίο αυτή επιτεύχθηκε. Παρά τον υπερτετραπλασιασμό των όγκων, η **μέση τιμή εξαγωγών του ελληνικού γιαουρτιού παραμένει περίπου 30% υψηλότερη** έναντι των Ευρωπαίων ανταγωνιστών. Το σχετικό premium περιορίστηκε από το 50% του 2019, ωστόσο δεν εξαλείφθηκε καθώς αυξήθηκε η κλίμακα, υποδηλώνοντας ότι το ελληνικό προϊόν διατηρεί ισχυρά χαρακτηριστικά διαφοροποίησης και υψηλής αξίας, αντί να ανταγωνίζεται αποκλειστικά μέσω τιμής.

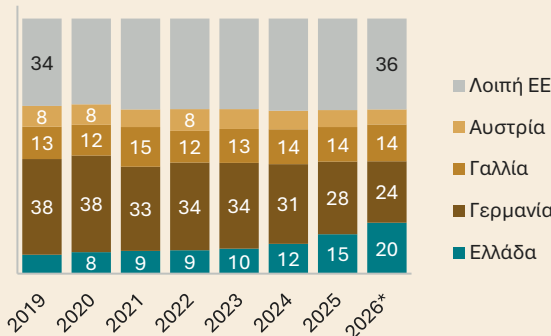
Παράλληλα, η **επέκταση βασίζεται κυρίως σε εμβάθυνση** και όχι σε γεωγραφική διασπορά. Η Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γαλλία απορροφούν το 72% των ελληνικών εξαγωγών γιαουρτιού, ποσοστό που παραμένει ουσιαστικά σταθερό σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο, ενώ το premium διατηρείται και στις τρεις αγορές. Συνεπώς, το ελληνικό γιαούρτι αναπτύσσεται εδραιώνοντας και διευρύνοντας τη θέση του σε αγορές όπου έχει ήδη ξεπεράσει τα υψηλά αρχικά εμπόδια εισόδου, όπως πιστοποιήσεις, προσαρμογή προϊόντος, δίκτυα διανομής και επενδύσεις προβολής.

Το ελληνικό γιαούρτι λοιπόν ακολουθεί μια **στратηγική εμβάθυνσης**, με συγκέντρωση πόρων σε ώριμες αγορές, δημιουργία σταθερών εμπορικών σχέσεων και αύξηση κλίμακας με διατήρηση υψηλής προστιθέμενης αξίας. Η επιτυχία αυτή συνοδεύεται από αυξημένη εξάρτηση από περιορισμένο αριθμό αγορών, αλλά μέχρι σήμερα έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα αποτελεσματική.

Ελληνικές εξαγωγές σε χιλιάδες τόνους

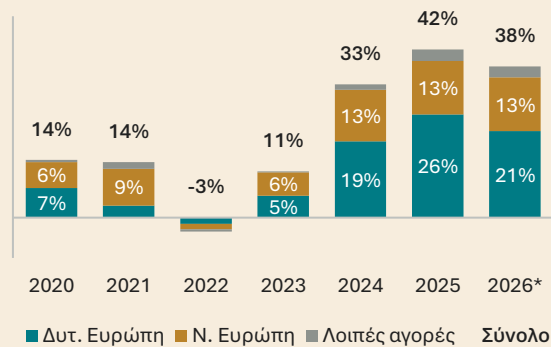


Βασικοί ευρωπαίοι ανταγωνιστές μερίδιο στον όγκο των ευρωπαϊκών εξαγωγών



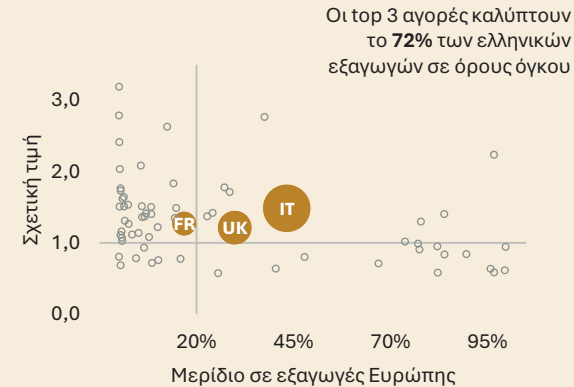
Βασικές αγορές

συνεισφορά στην ετήσια επίδοση σε όρους όγκου



Ανάλυση αγορών^[2]

βάσει στοιχείων τελευταίου 12μήνου



[1] Εκτίμηση 2026 βάσει της επίδοσης της περιόδου Ιανουάριος-Μάιος.

[2] Μερίδιο Ελλάδας στις ευρωπαϊκές εξαγωγές γιαουρτιού ανά προορισμό σε όρους όγκου (και σχετική τιμή έναντι λοιπής Ευρώπης). Για τις top 3 αγορές, το μέγεθος της σφαίρας είναι ανάλογο του όγκου ελληνικών εξαγωγών το τελευταίο 12μηνο.

Πηγές: Eurostat, Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Το **ελληνικό ακτινίδιο** ακολουθεί μια ισχυρά ανοδική εξαγωγική πορεία, η οποία στηρίζεται στη σημαντική διεύρυνση της εγχώριας παραγωγικής βάσης. Μεταξύ 2019 και 2026^[1], ο όγκος των εξαγωγών αυξήθηκε κατά περίπου 70%, συμβαδίζοντας με την αύξηση της ελληνικής παραγωγής κατά 60% έως το 2024. Περίπου τα ⅔ των πρόσθετων εξαγόμενων ποσοτήτων κατευθύνθηκαν στις ευρωπαϊκές αγορές και το ⅓ στη Βόρεια Αμερική.

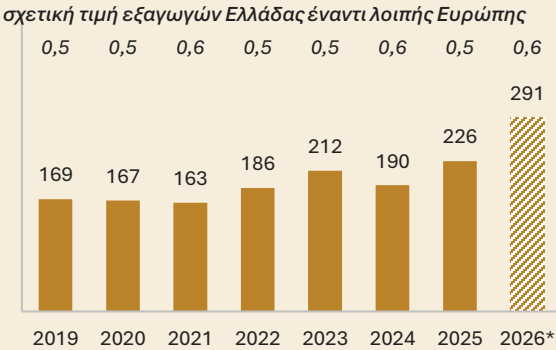
Η ανάπτυξη αυτή συνοδεύτηκε από ουσιαστική ενίσχυση της σχετικής θέσης της Ελλάδας. Το ελληνικό ακτινίδιο **αύξησε το μερίδιό του στις ευρωπαϊκές εξαγωγές** σε 30% το 2026, από 24% το 2019. Έτσι έχει σχεδόν καλύψει την απόσταση από την Ιταλία, την παραδοσιακά ηγετική εξαγωγική χώρα, της οποίας το μερίδιο υποχώρησε από 44% σε 32%.

Παράλληλα, διαφαίνεται μια **σταδιακή μεταβολή του εξαγωγικού υποδείγματος**. Η Ιταλία απορροφούσε παραδοσιακά σημαντικό μέρος των ελληνικών εξαγωγών, λειτουργώντας εν μέρει ως ενδιάμεσος εμπορικός κόμβος προς τρίτες αγορές. Το μερίδιό της στις ελληνικές εξαγωγές περιορίστηκε σε 11% το 2025, από 21% το 2019, αντανακλώντας κυρίως την ταχύτερη ανάπτυξη εναλλακτικών προορισμών. Η μειωμένη εξάρτηση από την ιταλική αγορά δημιουργεί τις προϋποθέσεις για πιο άμεση πρόσβαση στους τελικούς πελάτες, μεγαλύτερο έλεγχο των εμπορικών σχέσεων και, δυνητικά, υψηλότερη σύλληψη αξίας από τους Έλληνες εξαγωγείς.

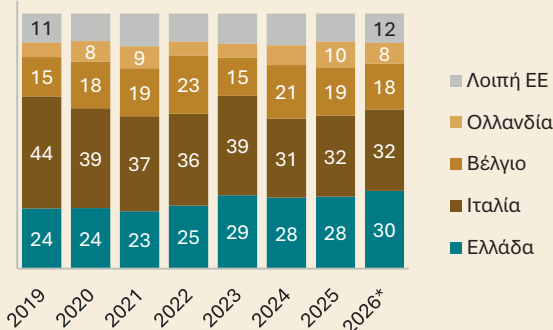
Η στρατηγική αυτή αποτυπώνεται στη **χαμηλή γεωγραφική συγκέντρωση** των εξαγωγών. Οι τρεις μεγαλύτερες αγορές (Ισπανία, ΗΠΑ και Ιταλία) απορροφούν συνολικά μόλις 35% του όγκου εξαγωγών. Παράλληλα, οι αγορές όπου το ελληνικό ακτινίδιο εισήλθε για πρώτη φορά κατά την τελευταία πενταετία καλύπτουν ήδη το 9% των σημερινών εξαγωγών. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αποτελεί η Βραζιλία, η οποία απορροφά πλέον το 6% των συνολικών εξαγωγών, με την αρχική διείσδυση να **στηρίζεται κυρίως στην ανταγωνιστική τιμολόγηση**.

Ακριβώς εδώ εντοπίζεται και το όριο της έως τώρα στρατηγικής. Στις τρεις βασικές αγορές, η μέση εξαγωγική αξία του ελληνικού ακτινιδίου παραμένει περίπου 40% χαμηλότερη από εκείνη των Ευρωπαίων ανταγωνιστών. Η Ελλάδα έχει συνεπώς επιτύχει εντυπωσιακή αύξηση όγκων και μεριδίων, με εκτεταμένη διεθνή παρουσία. Το επόμενο **στάδιο ωρίμανσης** είναι η αναβάθμιση της εμπορικής τοποθέτησης του προϊόντος μέσω πιο άμεσων πωλήσεων, ισχυρότερης τυποποίησης και διαφοροποίησης και μεγαλύτερου ελέγχου της τελικής διάθεσης.

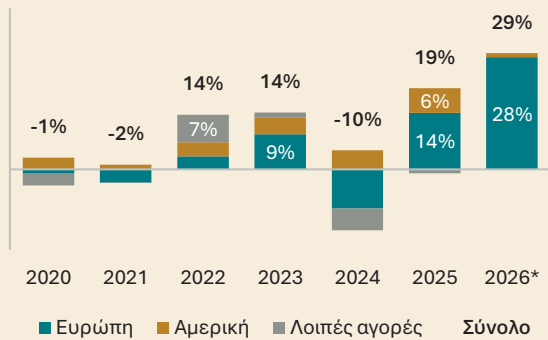
Ελληνικές εξαγωγές
σε χιλιάδες κιλά



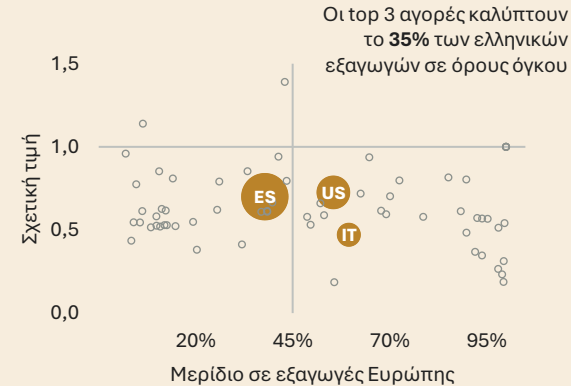
Βασικοί ευρωπαίοι ανταγωνιστές
μερίδιο στον όγκο των ευρωπαϊκών εξαγωγών



Βασικές αγορές
συνεισφορά στην ετήσια επίδοση σε όρους όγκου



Ανάλυση αγορών^[2]
βάσει στοιχείων τελευταίου 12μήνου



[1] Εκτίμηση 2026 βάσει της επίδοσης της περιόδου Ιανουάριος-Μάιος.

[2] Μερίδιο Ελλάδας στις ευρωπαϊκές εξαγωγές ακτινιδίου ανά προορισμό σε όρους όγκου (και σχετική τιμή έναντι λοιπής Ευρώπης). Για τις top 3 αγορές, το μέγεθος της σφαίρας είναι ανάλογο του όγκου ελληνικών εξαγωγών το τελευταίο 12μηνο.

Πηγές: Eurostat, Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Φράουλες:

Από τη διείσδυση στην αναβάθμιση αξίας σε Ανατολική και Δυτική Ευρώπη

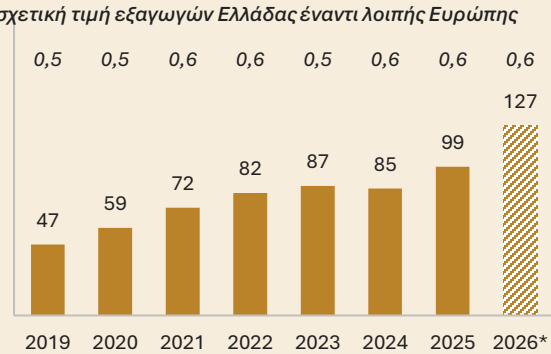
Η ελληνική φράουλα κατέγραψε εντυπωσιακή εξαγωγική επέκταση την περίοδο 2019-2026^[1], με τον όγκο των εξαγωγών να αυξάνεται σχεδόν κατά 2,7 φορές, από 47 χιλ. σε 127 χιλ. τόνους. Η αύξηση αυτή συνοδεύτηκε από **σημαντικά κέρδη μεριδίου** έναντι των ευρωπαϊών ανταγωνιστών. Το ελληνικό μερίδιο στις ευρωπαϊκές εξαγωγές φράουλας ανήλθε σε 21% το 2026, από 9% το 2019, ενώ το μερίδιο της Ισπανίας περιορίστηκε σε 46% από 55%, με την Ελλάδα να εδραιώνεται πλέον ως ο δεύτερος μεγαλύτερος Ευρωπαίος εξαγωγέας.

Πίσω από αυτή την επιτυχία βρίσκονται δύο παράλληλες εξελίξεις. Πρώτον, η ελληνική φράουλα **ενίσχυσε ταυτόχρονα την παρουσία της στις δύο βασικές αγορές της**, την Ανατολική και τη Δυτική Ευρώπη, οι οποίες απορροφούν σχεδόν το σύνολο των εξαγωγών της. Στην Ανατολική Ευρώπη, με βασικό κινητήρα την Πολωνία, το μερίδιο της Ελλάδας έναντι των Ευρωπαίων ανταγωνιστών διπλασιάστηκε σε περίπου 60%, από 30% το 2019. Στη Δυτική Ευρώπη, με αιχμή τη γερμανική αγορά, το αντίστοιχο μερίδιο αυξήθηκε σε περίπου 10%, από μόλις 2%.

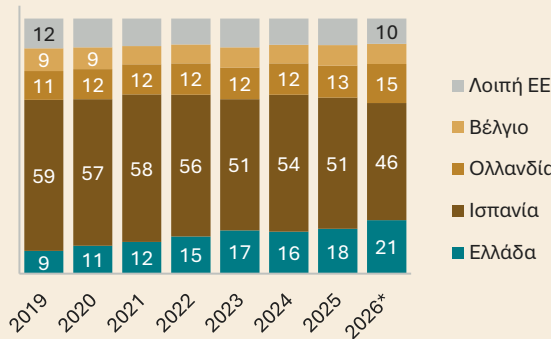
Δεύτερον, η αύξηση όγκων και μεριδίων συνοδεύτηκε από **σταδιακή κάλυψη μέρους του αρχικού τιμολογιακού μειονεκτήματος**. Η μέση τιμή εξαγωγών της ελληνικής φράουλας είναι πλέον αντίστοιχη με εκείνη των Ευρωπαίων ανταγωνιστών, από 40% χαμηλότερη πριν από πέντε χρόνια. Η βελτίωση αυτή δεν αποτυπώνεται πλήρως στη συνολική σχετική τιμή των ελληνικών εξαγωγών, λόγω ενός ισχυρού αποτελέσματος σύνθεσης. Περίπου ⅔ των εξαγωγών κατευθύνονται στην Ανατολική Ευρώπη, όπου το γενικό επίπεδο τιμών είναι χαμηλότερο από της Δυτικής Ευρώπης. Έτσι, παρά τη σύγκλιση στις τιμές των ανταγωνιστών στις επιμέρους αγορές, η υψηλή βαρύτητα της ανατολικής αγοράς συγκρατεί το συνολικό μέσο όρο.

Η επόμενη φάση ανάπτυξης απαιτεί επομένως **διπλή στρατηγική**. Στην **Ανατολική Ευρώπη**, όπου η Ελλάδα κατέχει πλέον κυρίαρχη θέση, το ζητούμενο είναι η μετατροπή του υψηλού μεριδίου σε μεγαλύτερη αξία, μέσω ποιοτικής διαφοροποίησης, τυποποίησης και σταδιακής μετάβασης σε τιμολογιακό premium. Στη **Δυτική Ευρώπη**, προτεραιότητα είναι η κατοχύρωση της ισχυρής θέσης που έχει ήδη επιτευχθεί στη Γερμανία (21% μερίδιο έναντι Ευρωπαίων ανταγωνιστών) και στη συνέχεια η αναπαραγωγή της ίδιας επιτυχημένης πορείας σε μεγάλες αγορές όπου η ελληνική παρουσία παραμένει εξαιρετικά περιορισμένη, όπως η Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ολλανδία.

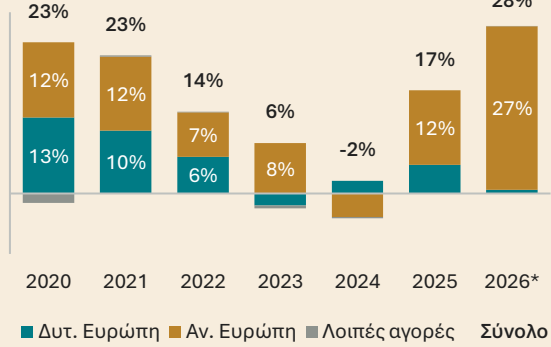
Διαχρονική εξέλιξη εξαγωγών
σε χιλιάδες κιλά



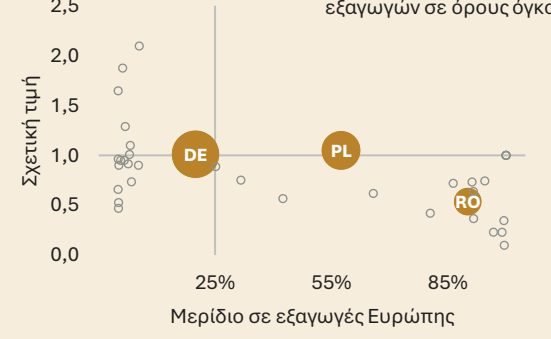
Βασικοί ευρωπαίοι ανταγωνιστές
μερίδιο στον όγκο των ευρωπαϊκών εξαγωγών



Βασικές αγορές
συνεισφορά στην ετήσια επίδοση σε όρους όγκου



Ανάλυση αγορών^[2]
βάσει στοιχείων τελευταίου 12μήνου



[1] Εκτίμηση 2026 βάσει της επίδοσης της περιόδου Ιανουάριος-Μάιος.
[2] Μερίδιο Ελλάδας στις ευρωπαϊκές εξαγωγές φράουλας ανά προορισμό σε όρους όγκου (και σχετική τιμή έναντι λοιπής Ευρώπης). Για τις top 3 αγορές, το μέγεθος της σφαίρας είναι ανάλογο του όγκου ελληνικών εξαγωγών το τελευταίο 12μηνο.
Πηγές: Eurostat, Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

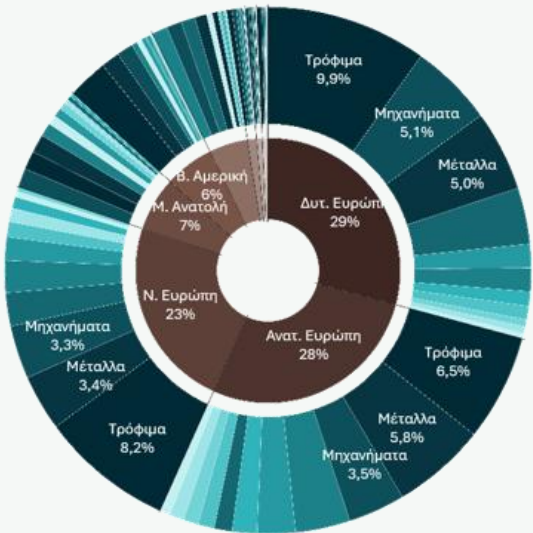
Παρά την επιβράδυνση, οι ελληνικές εξαγωγές εξακολουθούν να κερδίζουν ή να διατηρούν μερίδια έναντι των Ευρωπαϊών ανταγωνιστών τους στην πλειονότητα κλάδων και γεωγραφικών περιοχών. Η ασθενής συνολική επίδοση αντανακλά περισσότερο τη **δυσμενή διεθνή συγκυρία** παρά μια γενικευμένη απώλεια ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων.

Καθώς δεν χρειάζονται όλοι οι εξαγωγείς περισσότερες αγορές ή μεγαλύτερους όγκους, απαιτείται να εντοπίσουν τον **συγκεκριμένο περιορισμό που τους εμποδίζει να περάσουν στο επόμενο στάδιο ανάπτυξης**. Η διάγνωση αυτή δεν μπορεί να προκύψει μόνο από το συνολικό ρυθμό μεταβολής εξαγωγών. Η **ανανεωμένη bottom-up μεθοδολογία** επεξεργάζεται και ελέγχει περίπου 3 εκατ. παρατηρήσεις ανά μήνα για Ελλάδα και Ευρώπη, (περίπου 250 εκατ. στο διαχρονικό δείγμα), δηλαδή δυνητικούς συνδυασμούς προϊόντων (3.200) και χωρών προορισμού (230), σε αξία και όγκο και προχωρά από το συνολικό αποτέλεσμα στην αποτύπωση κάθε επιμέρους εξαγωγικής ροής (δείτε παράρτημα). Συνεξετάζοντας όγκους, μέσες τιμές και μερίδια έναντι Ευρωπαϊών ανταγωνιστών, αποκαλύπτει αν η ανάπτυξη στηρίζεται σε premium τοποθέτηση ή χαμηλή τιμή, σε σταθερή διείσδυση ή συγκυριακές ροές και σε ευρεία γεωγραφική παρουσία ή εξάρτηση από περιορισμένο αριθμό αγορών. Τα τρία τρόφιμα δείχνουν ότι η **εξαγωγική επιτυχία δεν ακολουθεί ενιαία συνταγή** αλλά διαφορετική επόμενη κίνηση ανά στάδιο ωρίμανσης: εμβάθυνση και προστασία του premium για το γιαούρτι, αναβάθμιση αξίας για το ακτινίδιο και διαφοροποιημένη στρατηγική ανά αγορά για τη φράουλα.

Συνεπώς, η στρατηγική δεν περιορίζεται σε έναν οριζόντιο στόχο αύξησης των εξαγωγών, αλλά πρέπει να λαμβάνει το στάδιο ωρίμανσης και τον δεσμευτικό περιορισμό κάθε προϊόντος. Αντίστοιχα, διαφορετικοί πρέπει να είναι και οι **δείκτες επιτυχίας**. Πέρα από αξίες και όγκους, χρειάζεται να παρακολουθούνται επίσης η μέση αξία ανά κιλό, το ποσοστό απευθείας πωλήσεων, η ποιότητα και η σταθερότητα του πελατολογίου, η γεωγραφική συγκέντρωση, η διατήρηση μεριδίων και η δυνατότητα προστασίας ενός τιμολογιακού premium.

Με αυτόν τον τρόπο, η ανάλυση μας δεν απαντά μόνο εάν οι εξαγωγές αυξάνονται. Απαντά πού κερδίζουν, με ποιον μηχανισμό και ποια πρέπει να είναι η επόμενη στρατηγική κίνηση - μετατρέποντας έτσι τη **μέτρηση της επίδοσης σε εργαλείο έγκαιρης διάγνωσης και ιεράρχησης προτεραιοτήτων**.

Χαρτογράφηση των ελληνικών εξαγωγών σε βάθος
με % το μερίδιο στις ονομαστικές ελληνικές εξαγωγές του έτους 2025



Κλάδοι – Εξωτερικός δακτύλιος

- Τρόφιμα & Ποτά (29.2%)
- Μέταλλα (17.4%)
- Μηχανήματα (15.6%)
- Φαρμακευτικά (7.9%)
- Λοιποί Κλάδοι (9.2%)
- Χημικά & Καλλυντικά (6.4%)
- Πλαστικά & Ελαστικά (3.6%)
- Ενδύματα & Υπόδηση (3.1%)
- Κλωστοϋφαντ. & Υφάσματα (2.4%)
- Ξύλο, Χαρτί & Επιπλα (2.7%)
- Μεταλλεύματα (2.7%)

Περιοχές – Εσωτερικός δακτύλιος

- Δυτ. & Βόρ. Ευρώπη (29.2%)
- Ανατολική Ευρώπη (27.6%)
- Νότια Ευρώπη (23.4%)
- Μέση Ανατολή & Β. Αφρική (6.6%)
- Βόρεια Αμερική (6.0%)
- Κεντρ. & Αν. Ασία (4.7%)
- Λατινική Αμερική (1.1%)
- Υποσαχάρια Αφρική (0.7%)
- Ωκεανία (0.7%)

Εκτίμηση βάθους νέας μεθοδολογίας^[1]
μηνιαίων παρατηρήσεων

	Ελλάδα	Λοιπες χώρες ΕΕ
Κλάδοι	11	11 x 26
Κλάδοι x Περιοχές	99	99 x 26
Περιοχές x Προϊόντα ^[2]	8.500	280.000
Προϊόντα ^[2] x Χώρες	26.000	1.400.000

Επί 12 μήνες ανά έτος (89 στο δείγμα)
&
επί 2 μεταβλητές (αξίες και όγκοι)
=
250 εκ. παρατηρήσεις στο τρέχον δείγμα

[1] Οι δύο πρώτες γραμμές του πίνακα αντιστοιχούν στους δύο κύκλους του γραφήματος
[2] Αξιοποιούνται δυνητικά 3.200 5ψήφιοι κωδικοί από την ταξινόμηση SITC της Eurostat, με μέσο αριθμό 1000 ενεργών ανά χώρα.
Πηγή: Eurostat | Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Παράρτημα

Μεθοδολογικό σημείωμα

Για την εκτίμηση των εξαγωγών σε αποπληθωρισμένους όρους εφαρμόζεται η **μέθοδος των σταθερών τιμών έτους βάσης**, μία από τις καθιερωμένες στη διεθνή βιβλιογραφία προσεγγίσεις. Στη μέθοδο αυτή, οι εξαγόμενες ποσότητες κάθε περιόδου αποτιμώνται με κοινές τιμές βάσης, ώστε η μεταβολή της εκτιμώμενης αξίας να αντανakλά μόνο τις μεταβολές στον όγκο.

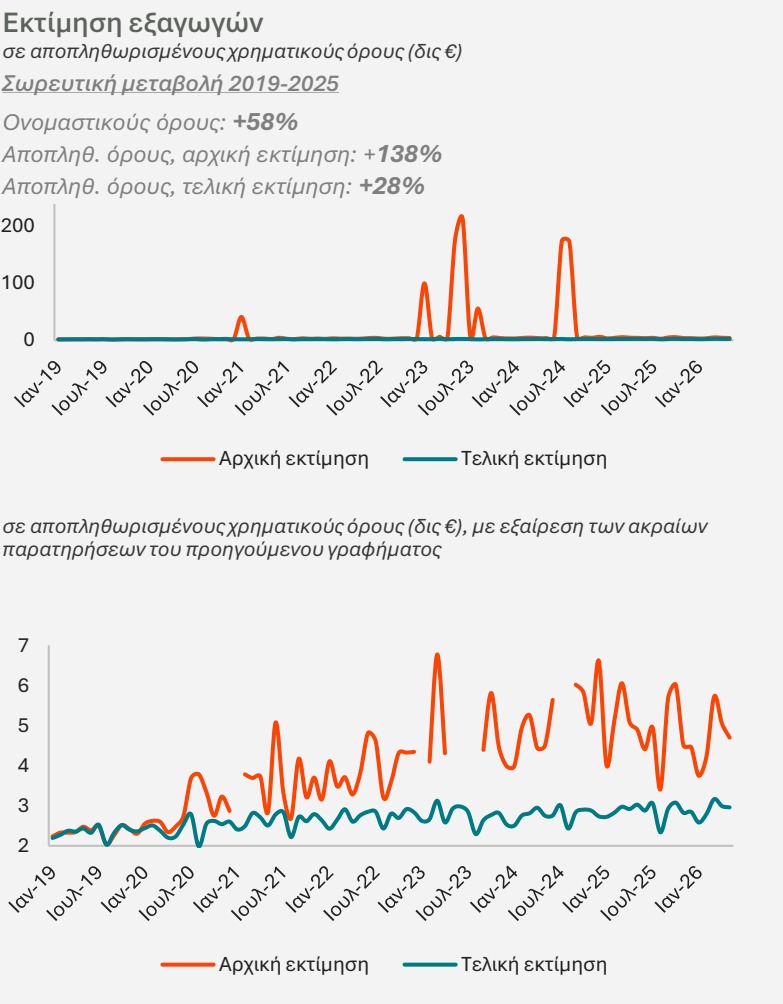
Η εφαρμογή της διαδικασίας γίνεται με χρήση **αναλυτικών δεδομένων εξαγωγών Eurostat** (κωδικοποίηση SITC), σε 5ψήφιο κωδικό προϊόντος και εμπορικό εταίρο (μηνιαία συχνότητα, μετά το 2019). Ως έτος βάσης έχουμε επιλέξει το έτος 2019, καθώς τα στοιχεία του έχουν οριστικοποιηθεί και δεν εμπεριέχουν τις διαταράξεις της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης.

Αρχικά, ξεκινήσαμε με την **απλή εφαρμογή της μεθόδου**, αποτιμώντας τον όγκο εξαγωγών ανά μήνα, προϊόν και αγορά με τις τιμές 2019 ή του 1^{ου} διαθέσιμου μεταγενέστερου έτους. Ωστόσο, το αποτέλεσμα της άσκησης αυτής, απέδωσε για τις εξαγωγές σωρευτική επίδοση 2019-2025 της τάξης του +138%. Δεδομένου ότι στην περίοδο αυτή, οι εξαγωγές κατέγραψαν σωρευτική επίδοση της τάξης του +58%, η εκτίμηση της μεθόδου υπονοεί έντονο αποπληθωρισμό, αποτέλεσμα που αξιολογείται ως μη εύλογο οικονομικά, ειδικά σε μια περίοδο που χαρακτηρίστηκε από έντονες πληθωριστικές πιέσεις. Η περαιτέρω διερεύνηση της απόκλισης ανέδειξε **δύο βασικές πηγές στρέβλωσης**:

- ✓ Οι **μη αντιπροσωπευτικές τιμές εξαγωγών** εξαιτίας (i) της ανομοιογένειας των προϊόντων στους 5ψήφιους κωδικούς (ιδιαίτερα σε μηχανήματα και φάρμακα) και (ii) της χρήσης μη αντιπροσωπευτικής πρώτης τιμής εισόδου σε μια αγορά ως τιμή έτους βάσης. Το πρόβλημα είναι έντονο στις ελληνικές εξαγωγές οι οποίες ξεκινούν από ρηχή βάση και παρουσιάζουν έντονη δυναμική εισόδου σε νέες αγορές, με μεγάλο αριθμό παρατηρήσεων (52% του συνόλου) να εμφανίζουν εξαγωγές για πρώτη φορά μετά το 2019.
- ✓ Οι **στρογγυλοποιήσεις και χονδρικές εκτιμήσεις στην καταγραφή των ποσοτήτων** από τελωνειακές αρχές και επιχειρήσεις, οδηγούν σε εμφάνιση ακραίων όγκων με συνέπεια τη στρέβλωση της αποτίμησης σε αποπληθωρισμένους όρους.

Για παράδειγμα, η ακραία τιμή έτους βάσης στο προϊόν “φώτα τύπου led” τον Μάρτιο 2023 (κυρίως προς την αγορά της Γαλλίας) οδήγησε σε έντονο «στατιστικό» αποπληθωρισμό. Ως αποτέλεσμα, εκτόξευσε την επίδοση του κλάδου μηχανημάτων κατά 26 π.μ. (39%, έναντι 13% που θα είχε υπό μια φυσιολογικά ορθή παρατήρηση), αλλά και την επίδοση των συνολικών εξαγωγών κατά 2 π.μ. «παραποιώντας» έτσι την πραγματική μακροοικονομική εικόνα.

Συνεπώς, η απλή εφαρμογή της μεθόδου στα πρωτογενή δεδομένα ανέδειξε τη σημασία (i) **της επιλογής αντιπροσωπευτικών τιμών βάσης**, και (ii) **του ελέγχου των εξαγόμενων όγκων**.



[1] Από την ανάλυση εξαιρούνται κατηγορίες για τις οποίες η οικονομική ερμηνεία ή η γεωγραφική αντιστοίχιση των δεδομένων είναι λιγότερο σαφής. Συγκεκριμένα, εξαιρούνται (i) τα ορυκτά καύσιμα και λιπαντικά (κωδικός 3), (ii) τα εμπορεύματα και οι συναλλαγές που δεν έχουν ταξινομηθεί σε άλλους κωδικούς (κωδικός 9), (iii) τα πλοία (κωδικός 973), και (iv) οι αγορές που δεν μπορούν να ορισθούν γεωγραφικά με σαφήνεια.

Για την αντιμετώπιση των στρεβλώσεων που περιγράψαμε στην προηγούμενη σελίδα, προχωρήσαμε στην **εμβάθυνση της ήδη υπάρχουσας διαδικασίας μας στο πλήρως αναλυτικό επίπεδο προϊόντος-αγοράς**. Στόχος είναι να εντοπίσουμε την πηγή των επιμέρους προβλημάτων και να παρέμβουμε στοχευμένα στη διόρθωσής τους.

Για τον σκοπό αυτό αναπτύξαμε **δύο επιμέρους διαδικασίες**. Πιο αναλυτικά:

- Η **διαδικασία «καθαρισμού» της βάσης δεδομένων** αξιολογεί τις επιμέρους αναλυτικές παρατηρήσεις σε επίπεδο μήνα, προϊόντος και αγοράς, ως προς την τιμή εξαγωγών ανά μονάδα όγκου (σε όρους €/κιλό). Ειδικότερα, μέσα από ένα πλαίσιο τυποποιημένων ελέγχων, οι τιμές εξαγωγών όλων των παρατηρήσεων των ελληνικών και ευρωπαϊκών εξαγωγών χαρακτηρίζονται ως αποδεκτές ή υπό διερεύνηση. Οι τελευταίες, όταν πρόκειται για τις ευρωπαϊκές εξαγωγές, εξαιρούνται του δείγματος, ενώ οι αντίστοιχες παρατηρήσεις των ελληνικών εξαγωγών εισέρχονται σε διαδικασία περαιτέρω ελέγχου και τελικά είτε γίνονται αποδεκτές είτε αναθεωρούνται. Για πιο αναλυτικές πληροφορίες δείτε την ενότητα «Διαδικασία «καθαρισμού» βάσης δεδομένων» στην επόμενη σελίδα.
- Με τη βάση δεδομένων να είναι πλέον «καθαρή», επόμενο βήμα είναι η **επιλογή των κατάλληλων τιμών έτους βάσης**. Ωστόσο, οι ελληνικές εξαγωγές είναι «ρηχές» και άνω του ½ των συνδυασμών προϊόν-κλάδος με εξαγωγές σε οποιαδήποτε στιγμή της περιόδου 2019-2026 δεν είναι συμπληρωμένοι στο επιλεγμένο έτος βάσης, με συνέπεια η βάση να εμφανίζει μερική ή ολική έλλειψη στοιχείων για τους μήνες του έτους βάσης. Παράλληλα, σημαντικό μέρος των παρατηρήσεων αφορούν εξαγωγές χαμηλών όγκων, οι οποίες δεν μπορούν να παράσχουν μια αξιόπιστη τιμή. Στις περιπτώσεις αυτές, προχωρούμε σε εκτίμηση της τιμής του έτους βάσης αξιοποιώντας τα στοιχεία των ευρωπαϊκών εξαγωγών για το προϊόν, λαμβάνοντας υπόψιν την εποχικότητα και την διαχρονική εξέλιξη της τιμής. Για πιο αναλυτικές πληροφορίες δείτε την ενότητα «Διαδικασία εκτίμησης τιμής έτους βάσης» στην επόμενη σελίδα.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η εκτίμησή μας για τη σωρευτική επίδοση των ελληνικών εξαγωγών στην περίοδο 2019-2025 σε αποπληθωρισμένους όρους διαμορφώθηκε σε **αύξηση 28%**. Η επίδοση αυτή είναι σημαντικά χαμηλότερη της αύξησης 138% που απέδιδε η αρχική εφαρμογή της μεθόδου σταθερών τιμών, και πιο συμβατή με την αύξηση 58% σε ονομαστικούς όρους – καθώς υπονοεί σωρευτικό πληθωρισμό περιόδου της τάξης του 23%. Σε **επίπεδο κλάδων** την υψηλότερη απόκλιση – και άρα ανάγκη αναμόρφωσης – εμφανίζουν τα μηχανήματα (σωρευτική επίδοση 2019-2025 +517% έναντι +46%, σε αποπληθωρισμένους όρους). Αντίθετα, τη μικρότερη απόκλιση εμφανίζουν τα τρόφιμα (σωρευτική επίδοση 2019-2025 +42% έναντι +40%, σε αποπληθωρισμένους όρους), πιθανώς αντανakλώντας την σχετικά υψηλότερη διαχρονική ομοιογένεια των προϊόντων του κλάδου και το μεγαλύτερο βάθος της αγοράς του παραδοσιακού πυλώνα των ελληνικών εξαγωγών.

Νέες αγορές ελληνικών εξαγωγών
διείσδυση μετά το 2019

Κλάδοι	% νέων αγορών	% αυτών σε αξία εξαγωγών
Τρόφιμα	43%	1,6%
Μηχανήματα	56%	7,4%
Μέταλλα	53%	7,3%
Φάρμακα	49%	1,1%
Χημικά	52%	4,7%
Πλαστικά	53%	3,3%
Υφάσματα	53%	2,6%
Ξύλο	52%	6,9%
Ένδυση	49%	1,6%
Ορυκτά	50%	4,0%
Λοιπά	51%	8,1%
Σύνολο	52%	4,5%

Επίδοση ελληνικών εξαγωγών για την περίοδο 2019-2025
σε αποπληθωρισμένους όρους, σωρευτικά

Κλάδοι	Ονομαστικές	Αποπληθωρισμένες αρχική εκτίμηση	Αποπληθωρισμένες τελική εκτίμηση
Τρόφιμα	+90%	+42%	+40%
Μηχανήματα	+61%	+517%	+46%
Μέταλλα	+59%	+58%	+18%
Φάρμακα	+43%	+90%	+25%
Χημικά	+77%	+162%	+39%
Πλαστικά	+42%	+92%	+35%
Υφάσματα	-20%	+29%	-20%
Ξύλο	+77%	+153%	+57%
Ένδυση	-25%	-13%	-43%
Ορυκτά	+6%	+61%	-10%
Λοιπά	+97%	+152%	+77%
Σύνολο	+58%	+138%	+28%

Διαδικασία «καθαρισμού» βάσης δεδομένων

Η διαδικασία αξιολόγησης των στοιχείων για τις ελληνικές και ευρωπαϊκές εξαγωγές στηρίζεται σε 3 διαδοχικά στάδια ελέγχου, αξιοποιώντας παρατηρήσεις σε επίπεδο προϊόντος-μήνα-αγοράς. Από τη διαδικασία εξαιρούνται οι παρατηρήσεις με μικρή αξία ($< \text{€}1.000$) ή βάρος εξαγωγών ($< 100 \text{ kg}$), ώστε οι μικρές αυτές συναλλαγές να μην επηρεάσουν τα αποτελέσματα. Οι λοιπές παρατηρήσεις εισέρχονται στην ακόλουθη διαδικασία διαδοχικών ελέγχων:

- i. **Custom IQR test:** Ορίζονται το 25^ο και 75^ο εκατοστημόριο και η μεταξύ τους απόσταση. Δημιουργούνται τα αποδεκτά όρια τιμών ώστε αυτά να απέχουν από τα άνω εκατοστημόρια το μέγιστο 2 φορές την μεταξύ τους απόσταση. Οι παρατηρήσεις εκτός των ορίων σημαίνονται ως δυνητικά ασυνεπείς. Η διαδικασία εφαρμόζεται σε λογαριθμική κλίμακα ώστε ο έλεγχος να λειτουργεί ομοιόμορφα ανεξαρτήτως κλίμακας τιμών.
- ii. **Bi-directional CV test:** Για κάθε προϊόν εφαρμόζεται ανεξάρτητος επαναληπτικός έλεγχος στους λόγους €/kg και kg/€ . Όσο η μεταβλητότητα των λόγων υπερβαίνει το 50%, η πιο ακραία παρατήρηση σημαίνεται ως δυνητικά ασυνεπείς, εξαιρείται και ο έλεγχος επαναλαμβάνεται. Η διαδικασία ολοκληρώνεται όταν η μεταβλητότητα βρεθεί εντός του επιθυμητού ορίου.
- iii. **Linear Regression:** Κατασκευάζουμε γραμμικό μοντέλο παλινδρόμησης με χρήση των μεριδίων αξίας και βάρους επί των ελληνικών εξαγωγών (ανεξάρτητη και εξαρτημένη μεταβλητή αντίστοιχα). Το 0,05% των εγγραφών με τα ψηλότερα υπόλοιπα παλινδρόμησης σημαίνονται ως δυνητικά ασυνεπείς.

Στο τέλος της διαδικασίας αξιολόγησης, κάθε παρατήρηση ταξινομείται βάσει (i) του βαθμού συνέπειας του όγκου εξαγωγών και (ii) της βαρύτητας που έχει στις επιδόσεις των εξαγωγών. Οι παρατηρήσεις για τις οποίες υπάρχουν αυξημένες ενδείξεις για ασυνεπή καταγραφή όγκου, εισέρχονται στη διαδικασία τελικού ελέγχου. Σε αυτή, όπου είναι εφικτό, αξιοποιούνται και τα στοιχεία των ευρωπαϊκών εξαγωγών, και εφόσον κριθεί απαραίτητο η τιμή και ο όγκος εξαγωγών της παρατήρησης αναμορφώνονται κατάλληλα.

Πιο συγκεκριμένα:

- i. Αν έχει ήδη ορισθεί η τιμή του έτους βάσης για τις ελληνικές εξαγωγές, υπολογίζεται ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός έναντι αυτής, και συγκρίνεται με τα όρια που προκύπτουν από τις ευρωπαϊκές εξαγωγές. Εφόσον ο πληθωρισμός της ελληνικής παρατήρησης βρίσκεται εντός των ευρωπαϊκών ορίων, η τιμή και ο όγκος εξαγωγών διατηρούν τις αρχικές τους τιμές. Διαφορετικά, η τιμή εξαγωγών αναθεωρείται ώστε ο πληθωρισμός να ταυτιστεί με το κοντινότερο ευρωπαϊκό όριο.
- ii. Αν έχει ήδη ορισθεί η τιμή του έτους βάσης για τις ελληνικές εξαγωγές, ώστε να υπολογισθεί ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός, τότε η τιμή εξαγωγών της παρατήρησης αναθεωρείται χωρίς άλλο έλεγχο στην μέση τιμή του προϊόντος στις ελληνικές εξαγωγές.

Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η τιμή εξαγωγών έχει αναθεωρηθεί, αντίστοιχα αναμορφώνεται και ο όγκος εξαγωγών ώστε τα στοιχεία αξίας, όγκου και τιμής εξαγωγών να είναι συμβατά μεταξύ τους. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, το 30% των παρατηρήσεων της περιόδου 2019-2026 (13% της αξίας των ελληνικών εξαγωγών) έλαβαν αναμόρφωση όγκου εξαγωγών.

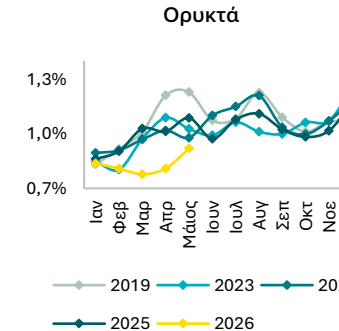
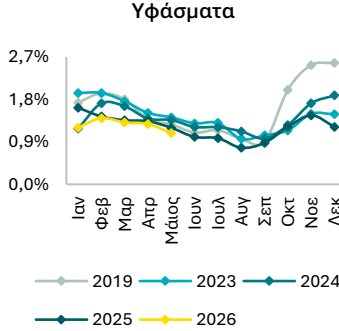
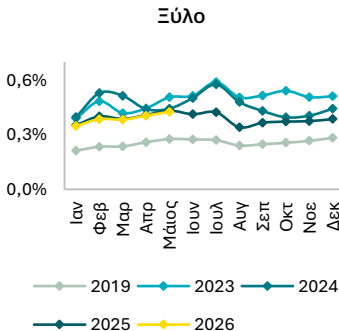
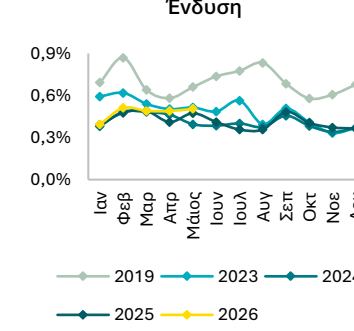
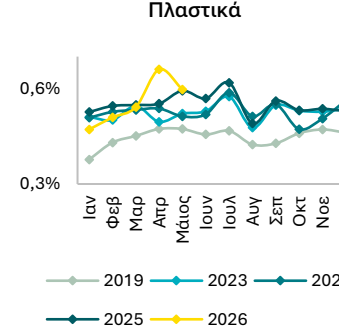
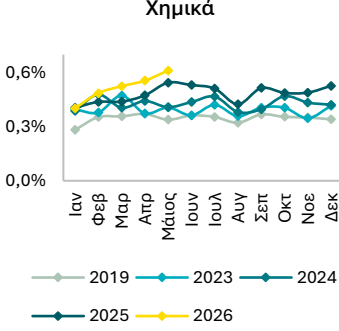
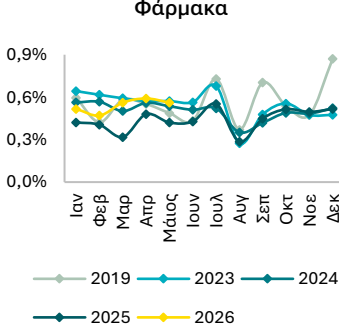
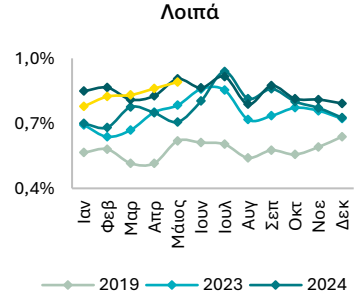
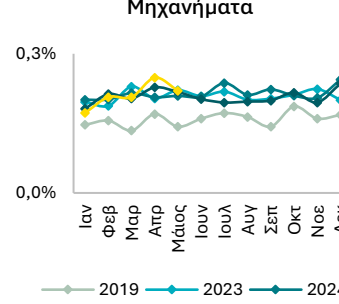
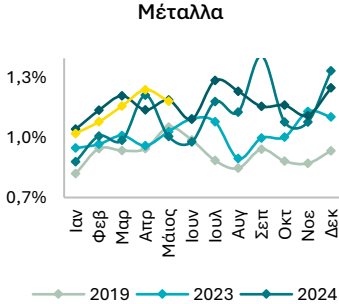
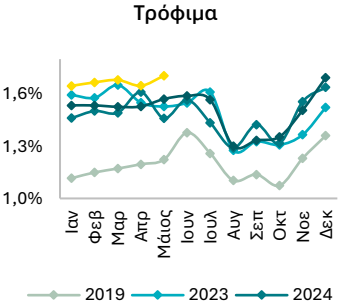
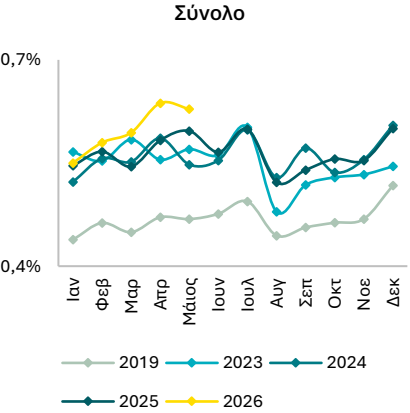
Διαδικασία εκτίμησης τιμής έτους βάσης

Η διαδικασία επιλογής της κατάλληλης τιμής για το έτος βάσης, γίνεται σε επίπεδο μήνα, προϊόντος και αγοράς. Από τη διαδικασία εξαιρούνται οι παρατηρήσεις μικρής οικονομικής σημασίας, με το κρίσιμο όριο να καθορίζεται – μετά από ελέγχους – στις αξίες μικρότερες των $\text{€}1.000$ ή όγκους μικρότερους των 100 kg , καθώς αφορούν πιθανώς αποσπασματικές ή νέες εξαγωγικές προσπάθειες, με συνέπεια οι τιμές τους να είναι λιγότερο αντιπροσωπευτικές για τις υπόλοιπες εξαγωγές του προϊόντος προς την αγορά. Επιπλέον, εάν τα κατάλληλα δεδομένα για τον καθορισμό της τιμής έτους βάσης βρίσκονται σε έτος διαφορετικό από εκείνο που έχει ορισθεί ως έτος βάσης ή δεν είναι διαθέσιμα για το σύνολο των μηνών του έτους, γίνεται εκτίμηση του επιπέδου της τιμής στο έτος βάσης βάσει της πορείας των ευρωπαϊκών τιμών.

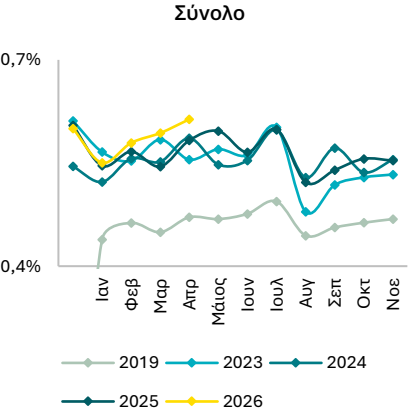
Η διαδικασία αυτή υλοποιείται με χρήση κώδικα Python, ώστε να εφαρμοστεί με ταχύτητα σε όλα τα διαθέσιμα δεδομένα^[1] ένα ενιαίο σύνολο κανόνων, περιορίζοντας παράλληλα τον κίνδυνο μη συστηματικής ή επιλεκτικής παρέμβασης σε αυτά.

[1] Ενδεικτικά, για την περίοδο 2019-2025 αξιοποιήσαμε 250 εκατομμύρια παρατηρήσεις για τις ελληνικές και ευρωπαϊκές εξαγωγές.

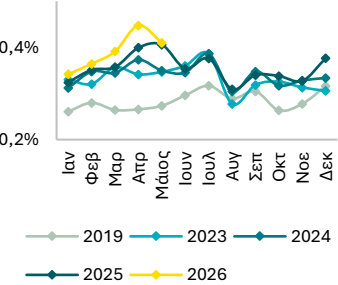
Διαχρονική εξέλιξη μεριδίων βασικών κλάδων στις ευρωπαϊκές εξαγωγές σε μηνιαία βάση



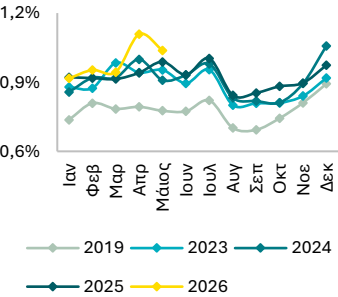
Διαχρονική εξέλιξη μεριδίων περιφερειακών αγορών στις ευρωπαϊκές εξαγωγές σε μηνιαία βάση



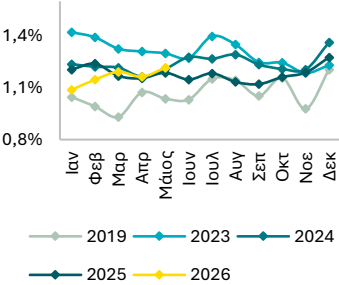
Δ. και Β. Ευρώπη



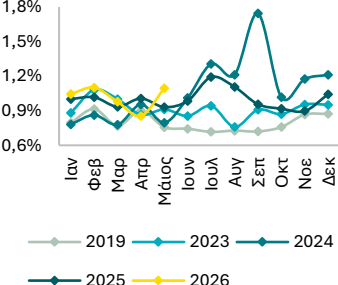
Αν. Ευρώπη



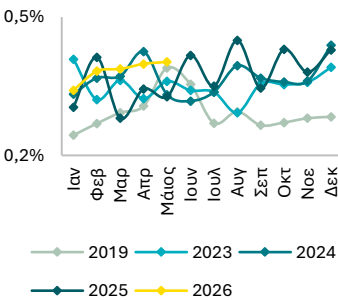
Ν. Ευρώπη



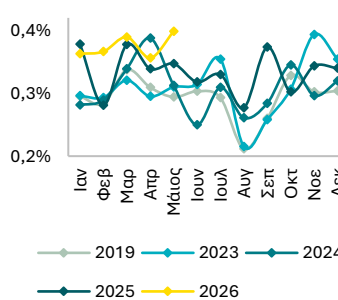
Μ. Ανατολή & Β. Αφρική



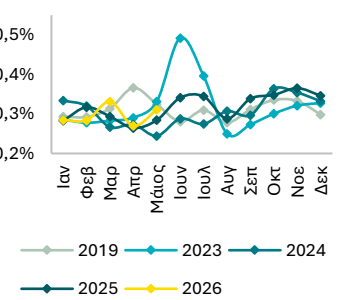
Β. Αμερική



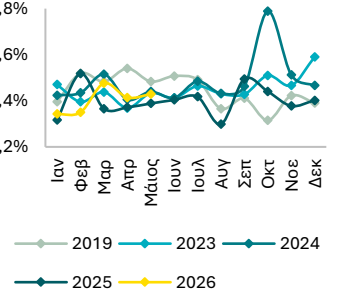
Ασία



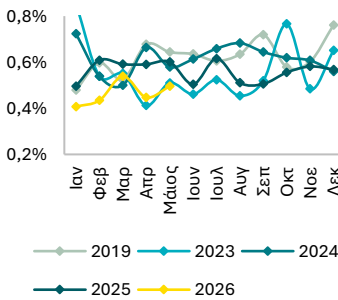
Λατινική Αμερική



Λοιπή Αφρική

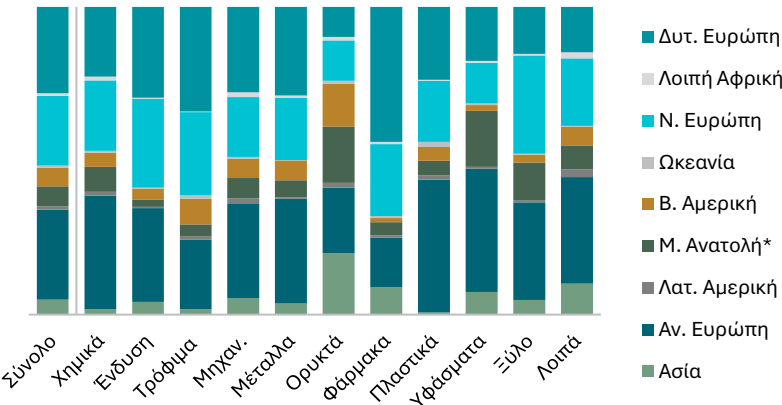


Ωκεανία

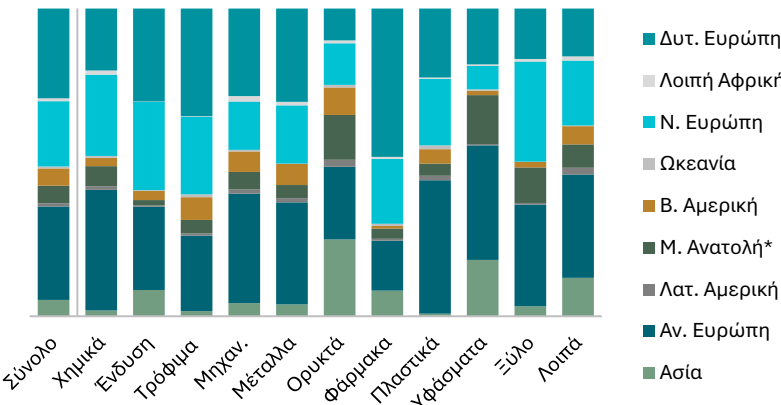




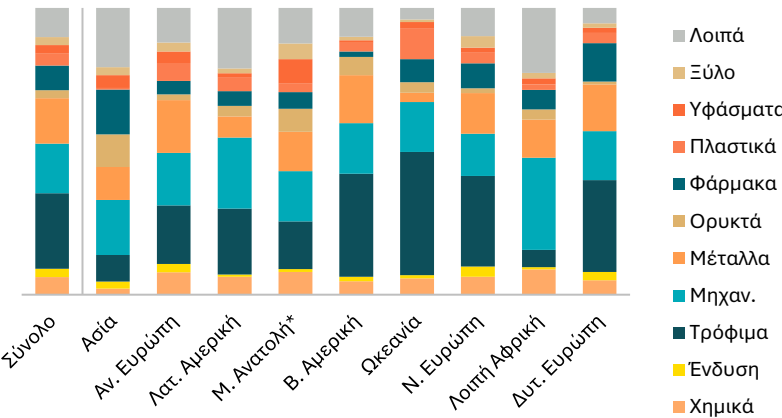
Δομή εξαγωγών ανά κλάδο
έτος 2025, δις €



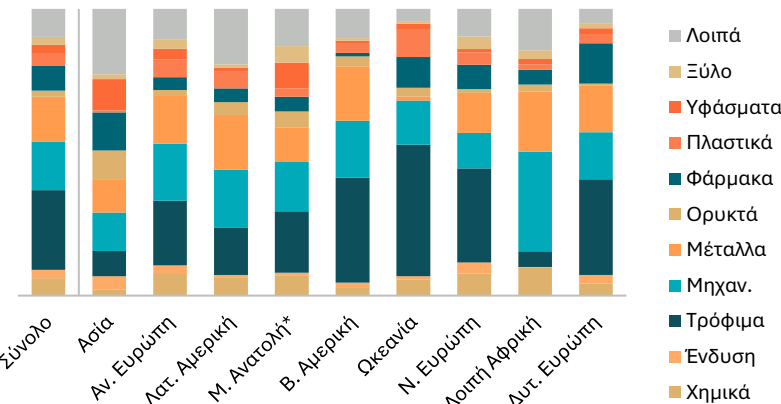
Δομή εξαγωγών ανά κλάδο
Ιανουάριος-Μάιος 2026, δις €



Δομή εξαγωγών ανά περιοχή
έτος 2025, δις €



Δομή εξαγωγών ανά περιοχή
Ιανουάριος-Μάιος 2026, δις €



Disclaimer

Η παρούσα έκθεση καταρτίστηκε από τη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, και προορίζεται αποκλειστικά ως απλή αναφορά για την ενημέρωση εμπειρων και ειδικευμένων επενδυτών, οι οποίοι αναμένεται και θεωρούνται απολύτως ικανοί να λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις χωρίς να βασίζονται στο περιεχόμενο της έκθεσης, δηλαδή μόνον εφόσον πραγματοποιήσουν ίδια ανεξάρτητη έρευνα σε πηγές της επιλογής τους. Η παρούσα έκθεση δεν συνιστά επενδυτική έρευνα ούτε σύσταση για έρευνα, και ως τέτοια δεν καταρτίστηκε βάσει νομικών απαιτήσεων με σκοπό τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της επενδυτικής έρευνας. Οι πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν συνιστούν παροχή επενδυτικών συμβουλών και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ή να θεωρηθούν σαν πρόταση ή προτροπή για αγορές ή πωλήσεις ή προώθηση προσφοράς ή προτροπής για αγορές ή πωλήσεις ή για συμμετοχή σε σύμβαση αναφορικά με κάθε χρεόγραφο, προϊόν, υπηρεσία ή επένδυση. Οι πληροφορίες ή οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν επαρκούν για να στηρίξουν μια επενδυτική απόφαση – και δεν συνιστούν δήλωση ή εγγύηση όσον αφορά τις μελλοντικές επιδόσεις οποιουδήποτε χρηματοπιστωτικού μέσου, πίστωσης, συναλλαγματικής ισοτιμίας ή άλλου μέτρου της αγοράς ή της οικονομίας. Οι επιδόσεις που έχουν σημειωθεί στο παρελθόν δεν αποτελούν αξιόπιστη ένδειξη μελλοντικών επιδόσεων. Δηλώνεται δεόντως ότι τα επενδυτικά προϊόντα ενέχουν επενδυτικούς κινδύνους, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται ο κίνδυνος απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδύομένου κεφαλαίου. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και/ή τα συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα δεν φέρουν καμία απολύτως ευθύνη για τυχόν συνέπειες (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά, της άμεσης, έμμεσης ή επακόλουθης ζημίας, της απώλειας κέρδους, και άλλων απωλειών) που προκύπτουν από τυχόν εξάρτηση ή χρήση της παρούσας έκθεσης, και δεν αναλαμβάνουν καμία νομική υποχρέωση έναντι επενδυτή που θα λάβει άμεσα ή έμμεσα την παρούσα έκθεση. Η τελική επενδυτική απόφαση πρέπει να λαμβάνεται από τον επενδυτή, και την ευθύνη για την επένδυση πρέπει να αναλάβει ο επενδυτής.

Όποια στοιχεία έχουν χρησιμοποιηθεί στην παρούσα έκθεση, έχουν ληφθεί από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες, αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από ανεξάρτητο φορέα. Λόγω της πιθανότητας λάθους εκ μέρους αυτών των πηγών, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος δεν εγγυάται για την ακρίβεια, τον επίκαιρο χαρακτήρα ή τη χρησιμότητα οποιασδήποτε πληροφορίας. Οι πληροφορίες και οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση υπόκεινται σε μεταβολές χωρίς προειδοποίηση, και δεν υφίσταται υποχρέωση επικαιροποίησης των πληροφοριών και των απόψεων που περιέχονται στην παρούσα έκθεση. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, οι συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες, οι εκπρόσωποί της, τα στελέχη της και/ή το προσωπικό της ή άλλα πρόσωπα που σχετίζονται με αυτήν, δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη ή υποχρέωση σε σχέση με την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα έκθεση, ή για οποιαδήποτε ζημία, εν γένει, που απορρέει από τυχόν χρήση της παρούσας έκθεσης, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών αποφάσεων που βασίστηκαν στην παρούσα έκθεση. Η παρούσα έκθεση δεν υποτίθεται ότι περιέχει όλες τις πληροφορίες που μπορεί να χρειάζεται ένας υποψήφιος επενδυτής. Οι αποδέκτες της παρούσας έκθεσης θα πρέπει να αξιολογούν σε ανεξάρτητη βάση τις ειδικές πληροφορίες και απόψεις που περιέχονται σε αυτήν, και να ζητούν τις συμβουλές των επαγγελματιών και οικονομικών συμβούλων της επιλογής τους σε σχέση με οποιοδήποτε επενδυτικό, οικονομικό, νομικό, επιχειρηματικό, φορολογικό, λογιστικό ή κανονιστικό ζήτημα, πριν προβούν σε οποιαδήποτε επένδυση ή πριν πραγματοποιήσουν οποιαδήποτε συναλλαγή σχετικά με πληροφορίες και απόψεις που πραγματεύεται η παρούσα έκθεση.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. συνέταξε και δημοσίευσε την παρούσα έκθεση απολύτως ανεξάρτητα από οποιαδήποτε συνδεδεμένη με αυτήν εταιρεία και, ως εκ τούτου, όλες οι δεσμεύσεις, απόψεις, προβλέψεις, αξιολογήσεις ή ενδεικτικές τιμές που διατυπώνονται στις εν λόγω εκθέσεις μπορεί να διαφέρουν ουσιαστικά από τυχόν παρόμοιες εκθέσεις οι οποίες εκδίδονται από συνδεδεμένες εταιρείες, και μπορεί να βασίζονται σε διαφορετικές πηγές και μεθοδολογίες. Η παρούσα έκθεση δεν απευθύνεται σε, ούτε προορίζεται για, διανομή προς χρήση από πρόσωπα ή οντότητες που είναι πολίτες ή κάτοικοι ή έχουν έδρα σε οποιαδήποτε τοποθεσία, κράτος, χώρα ή άλλη δικαιοδοσία στην οποία η εν λόγω διανομή, δημοσίευση, διάθεση ή χρήση αντίκειται προς τους σχετικούς νόμους, κανονισμούς ή κανόνες. Η παρούσα έκθεση προστατεύεται από τους νόμους περί πνευματικής ιδιοκτησίας και δεν επιτρέπεται η τροποποίηση, αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση ή μεταβίβασή της, είτε άμεσα είτε έμμεσα, σε οποιοδήποτε τρίτο μέρος, εν όλω ή εν μέρει, χωρίς προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Όλες οι απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση εκφράζουν με ακρίβεια τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη αποκλειστικά, όσον αφορά καθένα και όλα τα θέματα που καλύπτονται. Περαιτέρω, βεβαιώνεται ότι κανένα μέρος της αποζημίωσης του συντάκτη της έκθεσης δεν είχε, ούτε έχει, ούτε θα έχει άμεση ή έμμεση σχέση με τις συγκεκριμένες θέσεις ή τις απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση.

Τζέση Βουμβάκη

Deputy Chief Economist

+30 210 334 1549

fvoumv@nbg.gr

Αθανασία Κουτούζου

Head of Business Analysis

+30 210 334 1528

koutouzou.ath@nbg.gr

Γεώργιος Κ. Σακκάς

Economist

+30 210 334 1547

sakkas.georgios@nbg.gr

Θεόδωρος Γιούρας

Economist

+30 210 334 1457

giouras.theo@nbg.gr

Μάριος Μιχαηλίδης

Data analyst

+30 210 334 1435

michailidis.marios@nbg.gr

Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης

www.nbg.gr

Αιόλου 86, Αθήνα 105 51

ΕΘΝΙΚΗ
 **ΤΡΑΠΕΖΑ**

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

